

[Hans Jacob Sørensen.]

gode Betingelser for at kunne det, ikke blot i Kraft af den gode Lærerstab, det har, men fordi det kan drage overordentlig store Fordele netop af den Beliggenhed, det har. Jeg erindrer med Glæde den første Samtale, jeg havde med en Mand, vi alle saa op til i dette høje Ting, K. M. Klausen. Han sagde i denne Samtale bl. a., at han som Finansudvalgets Formand havde været nede at se paa Ribe Seminarium og havde været med til at bestemme, at det skulde være et Statsseminarium, og han gjorde gældende, at et Seminarium ikke kunde faa nogen mere ideel Beliggenhed, fordi Ribe i saa høj Grad er præget af at være en Skoleby og bærer Præg af hele den kulturhistoriske Udvikling, som er foregaaet dér, at den med hele sin Opbygning maa virke tiltalende paa de unge, der kommer til denne By og søger den ene eller den anden af Statsskolerne. Og til de forskellige Institutioner, der dér er oprettet, er jo netop knyttet saa mange Hjælpemidler i Form af Biblioteker og Arkiver, som kan komme de paagældende unge til stor Nytte. Jeg vil ogsaa gerne have Lov til at sige, at har man først klaret sig dette, hvad Værdi et Seminarium har for dem, der skal have deres Uddannelse dér, og en stor Part sættes dér i Gang med den Udvikling, som de skal videreføre gennem deres senere Leveaar og i de Aar, i hvilke de skal virke som Lærere, har man ogsaa Lov til at sige: Hvad Gavn kan den paagældende Institution gøre for den Bys og den Egn's Befolkning, i hvilken Institutionen ligger? Og dér tror jeg, det er rigtigt, som det er fremhævet fra mange Sider under denne Debat, at det har stor Betydning for en By og en Egn at have en saadan Institution. Den Samvirken, der kommer i Gang mellem Institutionen, dens Lærere og de unge, der er der, og de forskellige Hjem, er af meget betydelig Værdi, af saa stor Værdi, at det ikke kan opgøres i Penge, og hvis dette Forslag var fremsat af en anden Minister, og den højtærede Undervisningsminister havde staaet i Oppositionen, tror jeg, at han havde benyttet de enestaaende Talegaver, han er i Besiddelse af, til i Dag fra denne Talerstol at tale imod et Forslag som dette, for ingen har som netop den højtærede Minister kunnet gøre gældende, at der er kulturelle og andre Værdier i Livet, der ikke kan maales i Penge. Derfor beklager jeg den højtærede Undervisningsminister, at han er kommet ud for det Uheld, som han er kommet ud for ved at stille dette Forslag.

Jeg vil gerne saa indtrængende, som jeg kan, advare imod, at man gaar til at vedtage dette Forslag, og jeg vil meget indtrængende anmode om, at man her fra Rigsdagens Side ikke blot hæfter sig ved det, der kan ligge af Centralisation, af eventuel Besparelse i dette Forslag. Vi har ogsaa andre Forpligtelser at varetage, og jeg vil i hvert Tilfælde holde paa, at man hverken fra Regeringens eller Rigsdagens Side kan foretage en Forandring som den, der her foreslaas; man kan ikke, som det f. Eks. er foreslaaet med Hensyn til Ribe, i 1918 gennemføre en Foranstaltning som den, der den Gang blev gennemført ikke alene af Hensyn til Seminariet, men ogsaa og navnlig af Hensyn til Byen, og saa i 1931 slaa en Streg over det hele.

Der er jo et Spørgsmaal, som ogsaa bliver stillet i de Byer, den højtærede Undervisningsminister kalder de smaa Byer, og det er dette: Hvordan er det egentlig gaaet til, at hele dette Spørgsmaal om Koncentration er fremkommet? Og navnlig: Hvordan kan det være, at det har givet sig Udslag som dem, vi her er blevet Vidne til? Ministeren sagde forleden Dag i sin Forelæggelsestale, at han var standset ved Slagelse, det laa saadan midt imellem Jonstrup og Skaarup. Det hørte vi i Forelæggelsestalen, og saa kom der i Gaar en Tilføjelse, som jeg lagde Mærke til — det var, da Ministeren paa et vist Punkt i sin Tale kom op paa et Stade, hvor det klæder ham godt at være — nemlig denne: Jeg har staaet paa Hellig Anders Høj og set ind over Slagelse By og ud over dens Omegn. Naar Ministeren kommer op paa disse Højder i sin Tale, river han undertiden — navnlig i sin Oppositionsperiode kunde han gøre det — andre med, Tankerne faar Flugt, og Fantasien faar større Fart. Jeg saa i Tankerne den højtærede Minister staa paa Hellig Anders Høj. Jeg saa ved Siden af ham en kendt og højagtet Slagelse-Borger, og jeg hørte denne Slagelse-Borger fortælle Ministeren om Byen og Egnen og dens Historie. Han fortalte om Hellig Anders, som af Kong Valdemar fik Tilsagn om, at hvad han kunde ride om af Jordegods paa et 9 Dage gammelt Føl i den Tid, Kongen var i Bad, skulde tilfalde Slagelse By. Vi ved, at Hofmændene maatte hente Kongen op af Badet, for Hellig Anders red saa stærkt og naaede saa vidt omkring, at det var gaaet for vidt, om ikke Kongen var blevet hentet. Og saa kunde jeg tænke mig, at den graanende Minister har sagt til denne højt agtede Slagelse-Borger: Ogsaa du maa ønske, og du skal faa dit Ønske opfyldt, hvis Undere endnu